

Robinson
Crusoe

Robinson Crusoe

Daniel Defoe

český překlad na protější straně
kontrolní otázky, jak jste porozuměli textu
okomentované gramatické jevy
slovníček s fonetickým přepisem

2CD

román namluvený
rodilým mluvčím

 PRESS

 Anglictina.com

By Daniel Defoe

Robinson Crusoe

Computer Press, a. s.
Brno
2011

Robinson Crusoe

BY DANIEL DEFOE

Computer Press, a. s., 2011. Dotisk prvního vydání.

Editor: Ben Epperson

Překlad: Lucie Poslušná

Grafika a ilustrace: Cyril Kozák

Technická spolupráce: Miroslav Šulc

Obálka: Martin Vlach

Komentář na zadní straně obálky: Ondřej Jirásek

Odpovědný redaktor: Ondřej Jirásek

Technická spolupráce: Irena Rozvoralová

Technický redaktor: Martin Vlach

Produkce: Petr Baláš

Hlas na CD: Karl Prater

Computer Press, a. s.,

Holandská 3, 639 00 Brno

Objednávky knih:

<http://knihy.cpress.cz>

distribuce@cpress.cz

tel.: 800 555 513

ISBN 978-80-251-2519-9

Prodejní kód: KEJ203

Vydalo nakladatelství Computer Press, a. s., jako svou 3273. publikaci.

Předmluva

Kdo by neznal Robinsona Crusoa od anglického spisovatele Daniela Defoa. Většina z nás povinně ve škole četla převyprávěnou verzi od J. V. Plevy. Ta se však od originálu liší. Pleva nechal Robinsona na ostrově kratší dobu, jen jedenáct let. Podle psychologů by si totiž člověk, který je zcela opuštěný, nebyl schopen déle zachovat zdravý rozum.

Defoův Robinson na ostrově stráví dvacet osm. Příběh vypráví on sám, tedy v ich formě, a mnohem víc se obrací k Bohu než Robinson v Plevově verzi. Je zobrazením tak zvaného self-made mana, tedy muže, který se sám vypracoval. Román je často popisován jako alegorie na rozvoj civilizace a evropské kolonizace a oslavu ekonomického individualismu.

Daniel Defoe (původně Daniel Foe, aristokratické de si přidal až později) se narodil kolem roku 1660. Byl jedním z prvních průkopníků kapitalismu a bývá označován za otce anglického románu. Napsal více než 500 knih, esejů a také pamfletů, kvůli kterým skončil na čas ve vězení a na pranýři. Z vězení byl propuštěn pod podmínkou, že bude pracovat jako tajný vládní agent. Robinsona začal psát až ve svých šedesáti letech. Předlohou byl pravděpodobně příběh skotského námořníka Alexandra Selkirka, který po ztroskotání lodi žil nějakou dobu na opuštěném ostrově. Daniel Defoe zemřel 24. dubna 1731, prý když se ukrýval před svými věřiteli.

Pokud si netroufáte na Robinsona v originále, vyzkoušejte naši zjednodušenou dvojazyčnou verzi. Knížku můžete číst kdekoliv, aniž byste museli složitě vyhledávat slovíčka a nosit si s sebou slovník. Český překlad jsme se snažili co nejvíce přizpůsobit anglickému textu, někdy možná na úkor češtiny, ale pro snadnější pochopení angličtiny. Na každé stránce najdete podrobněji popsany některý gramatický jev nebo slovní spojení, které se na stránce objevilo. Za každou kapitolou najdete otázky na porozumění textu. Na konci knížky kromě klíče ke cvičením také naleznete slovníček slov s jejich fonetickým přepisem a českým překladem. Text namluvený rodilým mluvčím si můžete poslechnout na přiloženém CD.

Věříme, že si čtením, poslechem a prostudováním gramatiky zdokonalíte svoji angličtinu, získáte chuť do jejího dalšího studia a brzy budete schopni přečíst si Robinsona Crusoa i v originální verzi.

Přejeme příjemnou zábavu,

Tým Angličtina.com

Chapter 1: I Go to Sea

I was born in 1632 in the city of York to a very good family. I had two older brothers. One brother was killed in the war against the Spanish. The other disappeared and we never heard from him again.

At a very early age I wished to travel and see the world. My father did not want me to go. Tears ran down his face as he begged me to stay in York and become a lawyer. He had lost his other sons to adventures and he did not want to lose me. He said that God would punish me if I did this foolish thing.

One day I went down to the docks to watch the ships. A friend was sailing his father's ship to London and I decided to get on that ship. On September 1651 I went on board that ship without telling my parents. This is when my troubles began.

Soon after the ship left the docks, the wind began to blow and a storm struck our ship. I was sick and terrified. I knew my father was right and I had done a foolish thing. I prayed to God to let me live and I promised to go home to my father.

But at night the weather cleared, and the next morning I watched the sun rise over the sea.

Tear

Toto slovíčko má dva významy a také dvě různé výslovnosti. Pokud je vyslovíme [tið(r)], znamená toto slovíčko *slzu*, jako je to na této stránce. Jiná výslovnost je [teð(r)], pak toto slovo znamená *trhlinu* nebo nepravidelné sloveso *trhat*, *roztrhnout* (další tvary *tore*, *torn*).

- **Tears** ran down his face as he begged me to stay in York and become a lawyer.

Další podobná slovíčka jsou například:

lead - [led] je olovo, [li:d] je věst (i v češtině se používá slovo lídr) nebo vodítko pro psa.

bow - [bau] uklonit se, [bðu] luk

live - [liv] žít, bydlet, [laiv] naživo

polish - [poliʃ] leštit, [pðuʎiʃ] polský (toto slovo se píše s velkým P)

read - [ri:d] číst, [red] minulý čas a přičestí minulé od číst

record - [reko:d] gramofonová deska, rekord, [ri'ko:d] zaznamenat, nahrát

Kapitola 1: Vyrážím na moře

Narodil jsem se roku 1632 ve městě York ve velmi dobré rodině. Měl jsem dva starší bratry. Jednoho bratra zabili ve válce proti Španělům. Druhý zmizel a nikdy už jsme o něm neslyšeli.

Jako velmi mladý jsem si přál cestovat a uvidět svět. Můj otec nechtěl, abych jel. Slzy mu tekly po tváři, když mě prosil, abych zůstal v Yorku a stal se právníkem. Ztratil své další syny na cestě za dobrodružstvím a nechtěl ztratit i mě. Řekl mi, že by mě Bůh potrestal, kdybych udělal takovou hloupost.

Jednoho dne jsem se zašel podívat do doků na lodě. Kamarád plul na lodi svého otce do Londýna a já se rozhodl na tu loď nastoupit. V září roku 1651 jsem vstoupil na palubu té lodi, aniž bych to řekl svým rodičům. Tak začaly mé trable.

Brzy poté, co loď opustila doky, začal vát vítr a naši loď zasáhla bouře. Bylo mi špatně a byl jsem vyděšený. Pochopil jsem, že můj otec měl pravdu a že jsem udělal hloupost. Modlil jsem se k Bohu a slíbil jsem, že se vrátím domů ke svému otci.

Ale v noci se počasí umoudřilo a dalšího rána jsem sledoval nad mořem vycházet slunce.

row - [rɔu] veslovat nebo řada, [rau] hádka

separate - [seprɔt] oddělený, [sepɔreit] oddělit, rozdělit, rozejít se

wind - [wind] vítr, [waɪnd] vinout, točit se

Cvičení

Jaká je výslovnost tučně označených slov v následujících větách?

1. Japanese people **bow** when they meet someone.
2. We saw a real **live** tiger.
3. They couldn't agree on anything and finally they had a terrible **row**.
4. These paths **wind** to the nearest village.
5. Did you **read** Robinson Crusoe when you were at school?
6. This pipe is made of **lead**.

I thought it was the most beautiful thing I had ever seen.

My friend came to me.

“Well, Bob,” he said, “How are you after that little bit of wind?”

“Little bit of wind? That was a terrible storm!” I replied.

He laughed.

“That was nothing,” he said, “Let’s go make some punch.”

We went and got drunk and I forgot my promise to God.

A few days later the wind began to blow again. This time it was a very terrible storm. We dropped both anchors and the cables ran out to their ends. Huge mountains of water rose in front of us and crashed over the ship. We watched other ships blow past us. Some blew out to sea. Experienced sailors were terrified and amazed at the power of the storm.

At night the boatswain begged the captain to cut the masts.

The captain allowed it, and both masts were cut down.

The captain prayed softly, “Lord be merciful to us, or we are lost.”

In the middle of the night, one of the sailors cried out that the ship was leaking. All the sailors ran to pump the water out of the ship.

Another ship close by us fired their guns for help. I was so terrified that I fainted. A long time later I woke up and went to help pump water. But the water was filling the ship.

Členy

Neurčitý člen **a/an** se používá s počítatelnými podstatnými jmény v jednotném čísle. Používá se, když o něčem mluvíme poprvé, když mluvíme všeobecně, s povoláními a s některými výrazy určujícími množství (a lot of, a few, a little, a bit of...). **A** se dává před podstatná jména, která se vyslovují se souhláskou na začátku slova. **An** se dává před podstatná jména, která mají ve výslovnosti na začátku samohlásku.

Určitý člen **the** se používá v jednotném i množném čísle. Dá se použít s počítatelnými i nepočítatelnými podstatnými jmény. Používá se, když mluvíme o něčem jedinečném nebo o něčem, o čem jsme se již zmínili dříve. Také se používá s řadovými číslovkami, třetím stupněm přídavných jmen, v názvech států, které obsahují nějaké všeobecné podstatné jméno (states, republic...), s pohořími, všemi vodními plochami kromě jezer atd.

Pomyslel jsem si, že je to ta nejkrásnější věc, jakou jsem kdy viděl.

Přišel ke mně můj kamarád.

„Tak Bobe,“ řekl, „jak ti je po tom větříčku?“

„Větříček? Byla to příšerná bouřka!“ odpověděl jsem.

Zasmál se.

„To nic nebylo,“ řekl, „pojďme si udělat punč.“

Šli jsme, opili jsme se a já zapomněl na svůj slib Bohu.

Za pár dní zase začal foukat vítr. Tentokrát to byla příšerná bouřka. Spustili jsme obě kotvy a lana se celá odmotala. Obrovské masy vody se vztyčovaly před námi a rozbíjely se o loď. Sledovali jsme, jak kolem nás vítr žene jiné lodi. Některé byly odfouknuté na otevřené moře. Zkušení námořníci byli hrůzou bez sebe a udivovala je síla té bouře.

V noci loďmistr prosil kapitána, aby nechal uříznout stěžně. Kapitán to dovolil a uřízly se oba stěžně.

Kapitán se tiše modlil: „Pane, buď k nám milosrdný nebo jsme ztraceni.“

Uprostřed noci jeden z námořníků vykřikl, že do lodi teče. Všichni námořníci běželi vypumpovat vodu.

Jiná loď, která nám byla poblíž, vystřelila ze svých děl o pomoc. Byl jsem tak vystrašený, že jsem omdlel. O mnoho později jsem se probral a šel jsem pomoci s pumpováním. Ale voda plnila loď.

- I thought it was **the** most beautiful thing I had ever seen. (3. st. příd. jm.)
- **A** few days later... (množství)
- This time it was **a** very terrible storm. (o této bouři se zmiňujeme poprvé)
- Experienced sailors were terrified and amazed at the power of **the** storm. (o této bouři jsme se už zmínili)

Cvičení

Doplňte chybějící členy.

1. There is _____ tree in our garden.
_____ tree is very tall.
2. I am from _____ Czech Republic.

3. He is _____ accountant.
4. There are _____ lot of people.
5. I live on _____ second floor.

The captain fired the ship's guns for help until another ship sent a boat to rescue us. Finally we were all in the little boat. Fifteen minutes later our ship sank. My heart was dead with horror. The men rowed hard toward shore, but it was many hours before we stepped onto dry land.

We walked to the town of Yarmouth where people were very kind to us. They gave us food and good rooms and money to return home. I should have gone home to my father then. When the captain learned that this was my first voyage, he was very concerned and serious.

"Young man," he said, "You should understand this as an omen. You should not go to sea. Heaven gave you a taste of what will happen to you if you continue to go to sea."

He begged me to go back to my father.

"Young man," he said, "If you do not go back to your father, you will find only disasters and disappointments."

Comprehension questions

1. What happened to Robinson Crusoe's brothers?
2. Does Crusoe's father encourage his son to travel and see the world?
3. What does Crusoe's father say God will do if Crusoe disobeys?
4. Does Crusoe heed his father's wishes?
5. Crusoe's first voyage is plagued by storms. The sea captain tells Crusoe this is an omen. What is the meaning of this omen?

Kapitán střílel z lodních děl o pomoc, dokud nám jiná loď nevyslala záchrannou loď. Nakonec jsme všichni byli na malé lodi. O patnáct minut později se naše loď potopila. Mé srdce bylo ochromené hrůzou. Muži ze všech sil veslovali ke břehu, ale trvalo několik hodin, než jsme vstoupili na souš.

Šli jsme do města Yarmouth, kde se k nám lidé chovali velmi mile. Dali nám jídlo a dobré pokoje a peníze, abychom se mohli vrátit domů. Tehdy jsem se měl vrátit k otci. Když kapitán zjistil, že tohle byla má první plavba, tvářil se velmi starostlivě a vážně.

„Mladý muži,“ řekl, „měl byste to chápat jako znamení. Neměl byste chodit na moře. Nebesa vám dala ochutnat, co se stane, když budete pokračovat po moři.“

Prosil mě, ať se vrátím k otci.

„Mladý muži,“ řekl, „pokud se nevrátíte ke svému otci, dočkáte se jen neštěstí a zklamání.“

Chapter 2: I Am Captured by Pirates

I parted from my friend and went to London by land. I knew I should go home, but I was ashamed to face everyone in my town. Soon I went on board a ship to Africa.

I made a mistake when I did not sail as a common sailor. I would have learned how a ship works. Because I always made the worst decisions, I did not sail as a sailor, but as a gentleman passenger. I had money in my pocket and fine clothes on my back. So I did not have to work on the ship, and I did not learn anything.

I took this voyage after becoming friends with the captain. He was an honest man and gave me good advice. He told me to buy 40 pounds worth of toys and trinkets and take them to Africa. He told me I could resell them in Africa and make a lot of money. This voyage was my only success. I returned to London with almost 300 pounds.

I was now a trader. I decided to make the voyage to Africa again. Unfortunately, my friend, the captain, died in London. So I left 200 pounds with his widow, and boarded a ship sailed by his first mate. This was the most unhappy voyage I ever made.

As our ship sailed towards the Canary Islands, we were chased by Turkish pirates. We raised all our canvas sails, but still the pirates gained on us. We knew we must fight, and we prepared our twelve guns. At three in the afternoon, the pirate ship caught up to us, and we fired our guns at him.

Face

Slovo **face** většinou každý zná jako podstatné jméno *tvář, obličej*. Dá se ale také použít i jako sloveso ve významu čelit něčemu, postavit se čelem.

- I was ashamed to **face** everyone in my town.

A zde je několik ustálených slovních spojení a idiomů s **face**:

face to face – *tváří tvář*

- Crusoe came face to face with danger many times..

to keep a straight face – *zachovat vážnou tvář*

- When Crusoe saw the parrot talk, he could not keep a straight face.

Kapitola 2: Zajmou mě piráti

Oddělil jsem se od svého kamaráda a jel jsem do Londýna po souši. Věděl jsem, že bych měl jet domů, ale styděl jsem se komukoliv doma ve městě podívat se do tváře. Brzy jsem se dostal na palubu lodi plující do Afriky.

Udělal jsem chybu, že jsem neplul jako obyčejný námořník. Byl bych se naučil, jak loď funguje. Protože jsem se vždycky rozhodl nejhůř, neplavil jsem se jako námořník, ale jako pasažér. V kapse jsem měl peníze a na sobě vybrané oblečení. Takže jsem nemusel na lodi pracovat a nic jsem se nenaučil.

Na tuto plavbu jsem vyrazil poté, co jsem se sprátelil s kapitánem. Byl to čestný muž a dal mi dobrou radu. Řekl mi, ať za 40 liber nakoupím hračky a cetky a vezmu je do Afriky. Řekl mi, že je můžu v Africe prodat a vydělat tak spoustu peněz. Tato plavba byla jediná úspěšná, kterou jsem zažil. Vrátil jsem se do Londýna s téměř 300 librami.

Nyní byl ze mě obchodník. Rozhodl jsem se znovu plout do Afriky. Bohužel můj přítel kapitán v Londýně zemřel. Tak jsem nechal 200 liber u jeho vdovy a nalodil jsem se na loď, kterou řídil jeho první důstojník. Byla to ta nejnešťastnější plavba, kterou jsem podnikl.

Když se naše loď blížila ke Kanárským ostrovům, honili nás turečtí piráti. Vztyčili jsme naše plachty, ale i tak nás piráti doháněli. Věděli jsme, že budeme muset bojovat, a připravili jsme našich dvanáct děl. Ve tři odpoledne nás pirátská loď dohnala a my na ně vystřelili.

to lose face – *ztratit reputaci*

- Crusoe didn't want to lose face in front of the mutineers.

to pull a face – *dělat obličej*

- Small children pulled faces when they saw how Robinson Crusoe was dressed..

Cvičení

Přečtěte si definice a pokuste se odhadnout, která z následujících slov se dají se slovem face ke každé definici přiřadit.

-saving, -cloth, lift, -ache, less

1. an improvement to appearance	4. trying not to lose one's reputation
2. a small towel	5. an annoying/ugly person
3. unknown to the public	

They had eighteen guns and we only had twelve, but none of our men were killed.

Then they turned the ship around, and prepared to attack us again. This time sixty pirates jumped onto the decks of our ship. We fought hard but, to make a sad story short, three of our men were killed, our ship was damaged, and we became prisoners.

I became the slave of the pirate captain. I was very miserable when I remembered my father's words. Heaven had punished me. But this was only a small taste of the misery I experienced later.

For two years, I was the slave of the pirate captain. During that time I planned my escape.

One day my master went fishing. He took me and another young slave to row the boat. While we were out in the boat, a fog blew over the water and we could not see the shore. We rowed all day and all night but we were lost. In the morning we discovered that we were very far out at sea. After many dangerous hours we arrived safely on the shore. But we were tired and very hungry.

After this disaster my master ordered his carpenter to build a little cabin in the middle of a longboat. This cabin had room to lie down, a little table, and some cabinets for food and drinks. He also added a place to steer and a sail. My master took this boat out fishing many times.

Trpný rod

Trpný rod se v angličtině používá víc než v češtině. Většinou ho použijete, když ten, kdo danou věc udělal, dělá nebo bude dělat, je neznámý nebo nedůležitý. Trpný rod se vyskytuje hlavně v psané formě, v novinových článcích a odborných textech.

Tvoří se slovesem **be** v příslušném čase a přičestím minulým (3. tvarem slovesa). Pokud přece jen chceme dodat, kým byla věc udělána, použijeme před autorem předložku **by**.

- We fought hard but, to make a sad story short, three of our men **were killed**, our ship **was damaged**, and we became prisoners.
- We rowed all day and all night but we **were lost**.

Měli osmnáct děl a my jen dvanáct, ale žádný z našich mužů nebyl zabítý.

Pak svou loď otočili a znovu se chystali zaútočit. Tentokrát skočilo na paluby naší lodi šedesát pirátů. Tvrdě jsme bojovali, ale abych tu smutnou věc zkrátil, tři z našich mužů byli zabiti, naše loď byla zničená a z nás byli vězni.

Stal jsem se otrokem kapitána pirátů. Cítil jsem se mizerně, když jsem si vzpomněl na slova svého otce. Nebe mě potrestalo. Ale to byl jen malý odraz bídý, kterou jsem zažil později.

Po dva roky jsem byl otrokem pirátského kapitána. Během toho jsem plánoval útěk.

Jednoho dne můj pán šel rybařit. Vzal si mě a jednoho mladého otroka, abychom veslovali. Když jsme byli v lodi, objevila se u hladiny mlha a my neviděli na břeh. Veslovali jsme celý den a celou noc, ale ztratili jsme se. Ráno jsme zjistili, že jsme daleko na moři. Po mnoha nebezpečných hodinách jsme v pořádku dorazili na břeh. Ale byli jsme unavení a velmi hladoví.

Po této pohromě můj pán přikázal svému tesaři, aby uprostřed osmiveslice postavil malou kabinu. Tato kabina měla místo na ležení, malý stolek a několik skříněk na jídlo a pití. Také přidal místo na kormidlování a plachtu. Můj pán často jezdil touto lodí chytat ryby.

Cvičení

Dejte následující věty do trpného rodu, tak, aby věta začínala podtrženým slovem.

1. Shakespeare wrote Hamlet.
2. They make these toys in China.
3. The police have rescued two children.
4. They are repairing the road.
5. The scientists will discover a new medicine.

Because I am very good at catching fish, he always took me.

One day he decided to have a boat party for his friends. He ordered the slaves to load the boat with supplies. He also ordered us to load the boat with guns because his friends planned to do some hunting.

But that evening my master came on board alone. He said the guests were busy and the boat party was cancelled. Instead, he was having a feast at his house. He ordered me to go out in the boat and catch some fish for them. My master sent one of his family members to supervise me and the young slave. He said I should catch some fish and then bring the boat to his house.

Comprehension questions

- 1** Does Crusoe follow the captain's advice and go home?
- 2.** Was Crusoe's first voyage to Africa a success?
- 3.** What happens to Crusoe's ship near the Canary Islands?
- 4.** How long is Crusoe a slave of the pirate captain?
- 5.** Is Crusoe content to serve the pirate captain for the rest of his life?

Protože jsem velmi dobrý v chytání ryb, vždycky bral mě.

Jednoho dne se rozhodl pro své přátele uspořádat večírek na lodi. Přikázal otrokům, aby na loď naložili zásoby. Také nám přikázal, ať na loď naložíme pušky, protože jeho přátelé se chystali něco ulovit.

Ale toho večera přišel můj pán na palubu sám. Řekl, že hosté jsou zaneprázdněni a večírek na lodi byl zrušený. Místo toho měl hostinu v domě. Přikázal mi, abych vyplul a nachytal jim pár ryb. Můj pán se mnou poslal jednoho svého příbuzného, aby dohlédl na mě a mladého otroka. Řekl, ať nachytám ryby a pak dovezu loď do jeho domu.

Chapter 3: I Escape From the Pirates

This was my chance to escape! I loaded the boat with supplies for my journey. Ismael was the name of my master's family member, but we called him Moley. I knew I would have to trick him.

"Moley," I said, "My master's guns are on the ship. Can you get us some gunpowder and bullets? We can shoot some birds for our dinner."

"Yes, I can get some," said Moley and he brought some gunpowder and bullets.

The boat was loaded with all the supplies I needed, and so we sailed out of the port to catch some fish for my master's feast. When we had sailed far away from the port, I went quietly behind Moley and pushed him into the sea.

He begged me not to leave him and swam after the boat. But I went into the cabin and got a gun and pointed it at him.

"You swim very well and the sea is calm," I told him, "Swim to the shore and I will not hurt you. But if you come close to the boat, I will shoot you in the head."

So he swam to the shore.

Then I said to Xury, the slave boy, "Xury, if you will promise to be faithful to me, I will take you with me. But if you will not be faithful to me, I will throw you into the sea."

The boy smiled at me and promised.

When Moley had swum too far away to see, I turned the boat and sailed south.

Jak mluvíme

V angličtině existuje nepřeborné množství výrazů spojených s mluvením, Podívejme se, jaké byly použité na této stránce:

- Ismael was the name of my master's family member, but we **called** him Moley.
- He **begged** me not to leave him...
- "You swim very well and the sea is calm," I **told** him.
- Then I **said** to Xury, the slave boy...

Nejčastější jsou slovesa **say** a **tell**. Všimněte si, že po **tell** (v min. čase **told**) následuje hned předmět (říct komu). Po **say** (min. č. **said**) ale nejdříve musíme dát předložku **to**, případně po **say** může také následovat celá věta.

Kapitola 3: Uteču pirátům

To byla má šance na útěk! Naložil jsem na loď zásoby na cestu. Příbuzný mého pána se jmenoval Ismael, ale říkali jsme mu Moley. Věděl jsem, že ho budu muset přelstít.

„Moley,“ řekl jsem, „pušky mého pána jsou na lodi. Můžeš nám přinést trochu střelného prachu a nějaké náboje? Mohli bychom zastřelit pár ptáků k večeři.“

„Ano, můžu něco přinést,“ řekl Moley a přinesl střelný prach a náboje.

Lod' byla naložená vším, co jsem potřeboval, a tak jsme vyrazili z přístavu, abychom nachytali ryby na hostinu mého pána. Když jsme se dostali daleko od přístavu, přistoupil jsem potichu za Moleyho a strčil jsem ho do moře.

Žebronil, abych ho neopouštěl a plaval za lodí, ale já šel do kajuty pro pušku a namířil jsem na něj.

„Plaveš velmi dobře a moře je klidné,“ řekl jsem mu, „plav ke břehu a nic ti neudělám. Ale jestli se přiblížíš k lodi, střelím tě do hlavy.“

Tak se vydal ke břehu.

Pak jsem řekl Xurymu, mladému otrokovi: „Xury, jestli mi slíbiš, že mi budeš věrný, vezmu tě s sebou. Ale jestli mi věrný nebudeš, hodím tě do moře.“

Chlapec se na mě usmál a slíbil mi věrnost.

Když Moley odplaval dostatečně daleko na to, aby mě viděl, obrátil jsem loď a vyplul jsem k jihu.

Cvičení

Say nebo tell?

1. Could you _____ me what the time is, please?
2. He _____ Martin yesterday that he was going to change his job.
3. Helen will _____ to you where we keep all the paperwork.
4. Last week Paul _____ that he would help us.
5. Robinson _____ Xury that he would take him with him.

The wind was strong and the sea was calm and the boat moved quickly over the water. I sailed for five days.

On the fifth day, I sailed to the coast and put down my anchor at the mouth of a little river. I did not know what country this was, but we needed fresh water. At night the air was filled with the roars and screams of some terrible animals. We were too frightened to go ashore and waited until daylight. In the morning we saw strange creatures swimming and splashing at the water's edge. Xury and I were very frightened. One of the creatures swam toward the boat and I shot at it with my gun.

We needed water badly. Xury said he would go ashore with one of our jars and try to find us some water.

"But what if wild men come?" I asked.

"If wild men come, they will eat me and you can run away," he said. This made me love him very much.

He came back soon with fresh water and a strange animal he had shot. The meat was very good and we saw no wild men.

This country seemed to be the wild land between Morocco and the land of the Negroes. This place was full of tigers, lions, leopards and other savage animals. We sailed along the shore and did not see anyone. Several times we had to go ashore for fresh water.

"Look," said Xury, "A terrible monster!"

Časové předložky

Nejběžnější předložky spojené s časem jsou **on**, **in**, **at** a **for**.

in – se používá s částmi dne kromě noci, půlnoci a poledne, roky a měsíci. Také se používá, když chceme říct, za jak dlouho se něco stane.

on – se používá se dny a daty

at – se používá s přesným časem, svátky (at Christmas), noci, půlnoci a polednem

for – se používá, když chceme říct, jak dlouho něco trvá

- I sailed **for** five days.
- **On** the fifth day I sailed to the coast...
- **In** the morning we saw strange creatures swimming and splashing at the water's edge.

Vál silný vítr a moře bylo klidné a loď se rychle pohybovala po vodě. Plul jsem pět dní.

Pátého dne jsem připlul k pobřeží a spustil kotvu u ústí malé říčky. Nevěděl jsem, co to je za zemi, ale potřebovali jsme pitnou vodu. V noci se vzduch naplnil řevem a skřeky nějakých strašných zvířat. Byli jsme příliš vystrašení na to, abychom šli na břeh a počkali jsme do rána. Ráno jsme viděli divná stvoření, která plavala a šplouchala se u břehu. Xury a já jsme byli velmi vystrašení. Jedno ze stvoření plavalo směrem k lodi a já na něj vystřelil z pušky.

Nutně jsme potřebovali vodu. Xury řekl, že půjde na břeh s jednou naší nádobou a pokusí se nějakou vodu najít.

„Ale co když přijdou divoši?“ zeptal jsem se.

„Když přijdou divoši, snědí mě a vy můžete utéct,“ řekl. Velmi mě to dojalo.

Brzy se vrátil s pitnou vodou a neznámým zvířetem, které zastřelil. Maso bylo velmi dobré a žádné divochy jsme neviděli.

Zdálo se, že tato země je divočina mezi Marokem a zemí černochů. Bylo to místo plné tygrů, lvů, leopardů a jiných divokých zvířat. Pluli jsme podél pobřeží a nikoho jsme neviděli. Několikrát jsme museli na břeh pro pitnou vodu.

„Podívejte,“ řekl Xury, „hrozná příšera!“

Cvičení

Doplňte předložky on, in, at a for.

1. See you _____ Monday.
2. He was born _____ 1881.
3. I get up _____ 7 o'clock.
4. I'm going to be in the USA _____ two months.
5. She woke up _____ midnight.

I looked and saw a huge lion sleeping on the shore.

"Xury," I said, "You will go kill him."

"Me! He will eat me!" said Xury.

So I picked up my gun and shot the lion. Xury went ashore and took the skin off and we dried it on the roof of our cabin.

We sailed south for ten days, eating and drinking very little. After ten days we saw some people on the shore. They were very black and naked.

I wanted to talk to them and sailed close to land. They ran along the shore to greet me and we communicated using signs. I made a sign that I was hungry and wanted something to eat. They ran away and soon came back with some meat and grain. I was glad to have something to eat, but I was afraid to go very close to these black people. They seemed to be afraid of me, too. They put the food down on the ground and went a long distance away to watch me. Then I went to get the food.

I wanted to thank them for the food, and soon I was able to do something for them. Two strange and terrible animals came running out of the woods. The people seemed very frightened. The animals jumped into the sea and one of them began to swim toward our boat. I loaded my gun and shot him in the head. He struggled toward shore, but died and sank into the water.

Výslovnost -ed u pravidelného minulého času

Minulý čas u pravidelných sloves se tvoří přidáním koncovky **-ed**. Tato koncovka se pak vyslovuje třemi způsoby, podle toho, na co končí sloveso v infinitivu.

[t] – po slovesech, jejichž poslední vyslovená hláska v infinitivu je k, s, tš, š, f a p (např. looked, missed, washed)

[id] – po slovesech, jejichž poslední vyslovená hláska v infinitivu je t nebo d (např. hated, depended)

[d] – po všech ostatních slovesech

Podíval jsem se a uviděl jsem obrovského lva, jak spí na břehu.

„Xury,“ řekl jsem, „jdi ho zabít.“

„Já! Vždyť mě sní!“ řekl Xury.

Tak jsem zdvihl pušku a zastřelil lva. Xury šel na břeh a stáhl ho z kůže, kterou jsme usušili na střeše kajuty.

Deset dní jsme pluli na jih, jedli a pili jsme málo. Po deseti dnech jsme na břehu viděli nějaké lidi. Byli černí a nazí.

Chtěl jsem s nimi mluvit a připlul jsem blízko ke břehu. Běželi ke břehu mě přivítat a domlouvali jsme se posunky. Ukázal jsem, že jsem hladový a chci něco k jídlu. Odběhli pryč a za chvíli se vrátili s nějakým masem a zrním. Byl jsem vděčný, že mám něco k jídlu, ale bál jsem se k těmto černým lidem přiblížit. Zdálo se, že se mě také bojí. Položili jídlo na zem a poodešli o notný kus dál, odkud mě sledovali. Pak jsem si šel pro jídlo.

Chtěl jsem jim poděkovat za jídlo a brzy jsem pro ně mohl něco udělat. Dvě podivná strašlivá zvířata vyběhla z lesů. Lidé vypadali velmi vyděšeně. Zvířata skočila do moře a jedno začalo plavat k naší lodi. Nabil jsem pušku a střelil jsem ho do hlavy. Snažilo se dostat ke břehu, ale zdechlo a potopilo se.

Cvičení

Podívejte se na některá pravidelná slovesa na této stránce (tučně zvýrazněná) a zkuste je správně vyslovit.

I **looked** and saw a huge lion sleeping on the shore.

So I **picked** up my gun...

We **sailed** south for ten days.

I **wanted** to talk to them.

...we **communicated** using signs.

They **seemed** to be afraid of me, too.

The animals **jumped** into the sea.

I **loaded** my gun.

It is impossible to explain the fear and surprise of these people at the noise and fire from my gun. Some of them fell down to the ground in terror.

But when they saw the animal dead in the water, they came back and helped me drag it out of the water with a rope. It was a strange kind of leopard with a very fine spotted coat. The people wanted to eat the meat, and I made signs that they could keep it. They were very happy and grateful. They gave me a lot of food and water, and also the skin of the leopard. Then I left my new friends and sailed for another eleven days.

I sailed to a point of land jutting out into the sea and I soon decided it was Cape Verde, and the islands in the distance were the Cape Verde Islands.

“Master, a ship!” shouted Xury and I looked and saw a Portuguese ship.

I thought it must be a slave ship traveling to Guinea for more slaves. But it was sailing away from the shore. I sailed toward it as fast as I could. They saw me and slowed their ship. Three hours later, I came aboard. I told them that I was an Englishman, and I had escaped from slavery from pirates.

The sailors were very kind to me and the captain said he would take me with them to Brazil. The captain said he would buy my boat and Xury. I did not want to sell Xury, but the captain said he would set Xury free in ten years if the boy became a Christian. So I let the captain have him.

Comprehension questions

- 1.** How does Crusoe obtain gunpowder and bullets?
- 2.** Who is Moley?
- 3.** How does Crusoe get rid of Moley?
- 4.** Who is Xury?
- 5.** Xury and Crusoe encounter some people on the coast of Africa. Are they cruel and hostile or friendly and helpful?

Není možné popsat strach a překvapení těchto lidí z hluku a ohně mé pušky. Někteří padli hrůzou k zemi.

Ale když uviděli mrtvé zvíře ve vodě, vrátili se a pomohli mi je vytáhnout z vody lanem. Byl to zvláštní druh leoparda s velmi jemnou skvrnitou srstí. Ti lidé chtěli maso sníst a já jim posunky naznačil, že si ho můžou nechat. Byli moc šťastní a vděční. Dali mi spoustu jídla a vody a také kůži z leoparda. Pak jsem své přátelské nové přátele opustil a plul jsem dalších jedenáct dní.

Plul jsem k části země, která zasahovala do moře a brzy jsem poznal, že je to Zelený mys a ostrovy v dálce jsou Kapverdské ostrovy.

„Pane, loď!“ volal Xury a já se podíval a uviděl jsem portugalskou loď.

Pomyslel jsem si, že to určitě bude otrokářská loď plující do Guiney pro černochoy. Ale odplouvala od břehu. Plul jsem k ní tak rychle, jak jen to šlo. Uviděli mě a zpomalili. O tři hodiny později jsem vstoupil na palubu. Řekl jsem jim, že jsem Angličan a že jsem utekl pirátům z otroctví.

Námořníci ke mně byli velmi laskaví a kapitán řekl, že mě vezmou s sebou do Brazílie. Kapitán řekl, že ode mě koupí mou loď a Xuryho. Xuryho jsem nechtěl prodat, ale kapitán mi řekl, že za deset let propustí Xuryho na svobodu, pokud se z něj stane křesťan. Tak jsem ho přenechal kapitánovi.

Chapter 4: I Become a Brazilian Farmer

We had a good voyage to Brazil. When we arrived, I sold my lion skin, leopard skin, my guns, and most of my cargo to the captain. He gave me 220 pieces of eight and with this money I went on shore in Brazil.

I became friends with a good, honest man who owned a plantation and sugar house. When I saw how quickly the farmers became rich, I decided to become a farmer too. I bought some land and began farming.

For the first two years, I grew only enough food for myself. The third year, I planted tobacco. I wanted to plant sugar cane but did not have anyone to help me. I wished I had Xury!

The life of a farmer was not the life for me. I wished I had not disobeyed my father. I should have stayed home and lived a life of luxury.

The sea captain that rescued me decided to return to London. I told him about the money I had left with the widow of the old sea captain in London.

“Write a letter to this person who has your money and I will deliver it to her,” said the captain, “After she gives me the money, I will buy all the things you need to run a plantation and deliver them to you.”

I thought this was a good plan, and I wrote a long letter to the widow telling her all my adventures. She gave the money to the captain and the captain sent me all sorts of farming tools and equipment and a lot of other goods.

Přací věty

Pokud si přejeme něco, co se týká přítomnosti nebo budoucnosti, použijeme **I** (you, he, we...) **wish** (s/he wishes) + **větu se slovesem v minulém čase**. Tato přání se ještě mohou vyplnit.

Pokud si přejeme, aby se bývalo stalo/nestalo něco v minulosti, co se nestalo/stalo, použijeme **I** (you, we, they...) **wish** + **větu se slovesem v předminulém čase**. Tato přání už se nesplní.

- I wished I **had** Xury! (I don't have Xury and I need him now)
- I wished I **had not disobeyed** my father.
(I disobeyed my father in the past and I am not happy about it now)

Kapitola 4: Je ze mě brazilský zemědělec

Do Brazílie byla dobrá plavba. Když jsme přijeli, prodal jsem svou lví a leopardí kůži, pušky a většinu svého nákladu kapitánovi. Dal mi 220 španělských dolarů a s těmito penězi jsem vystoupil v Brazílii na břeh.

Správčil jsem se dobrým čestným mužem, který vlastnil plantáž a cukrovar. Když jsem viděl, jak rychle farmáři zbohatli, rozhodl jsem se stát se také farmářem. Koupil jsem kus země a začal jsem farmářit.

První dva roky jsem vypěstoval pouze dostatek jídla pro sebe. Třetí rok jsem zasadil tabák. Chtěl jsem pěstovat cukrovou třtinu, ale neměl jsem nikoho, kdo by mi pomohl. Kéž bych měl Xuryho!

Život farmáře, to nebylo nic pro mě. Přál jsem si, abych byl poslechl svého otce. Měl jsem zůstat doma a žít život v blahobytu.

Námořní kapitán, který mě zachránil, se rozhodl vrátit do Londýna. Řekl jsem mu o penězích, které jsem nechal v Londýně u vdovy po starém kapitánovi.

„Napište dopis té osobě, která má vaše peníze, a já jí ho doručím,“ řekl kapitán, „až mi dá peníze, koupím všechny věci, které potřebujete na provoz plantáže a doručím vám je.“

Pomyslel jsem si, že to je dobrý plán, a napsal jsem dlouhý dopis vdově, ve kterém jsem popsal všechna svá dobrodružství. Dala peníze kapitánovi a kapitán mi poslal všechno možné farmářské náčiní a vybavení a spoustu dalšího zboží.

Cvičení

Utvořte práci věty.

1. I would like to have a new car. I wish I _____ a new car.
2. I missed the bus and I am now late for work. I wish I _____ the bus.
3. I can't speak German. I wish I _____ German.
4. It's raining and that's why we can't go out. We wish it _____ raining.
5. I didn't lock my car and somebody stole my GPS. I wish I _____ my car.

He also sent a servant to help me. I sold some of the cargo and bought a black slave and a European servant. I had all the things I needed to run a successful plantation. Soon I became a rich tobacco farmer. I should have been content with this comfortable life. But I was greedy.

After four years of living in Brazil, I was friends with many of the merchants who stopped at the port. I told them many times of my adventures on the coast of Africa. I explained how easy it was to trade toys, knives, even bits of glass for valuable goods like gold, elephants' teeth, and slaves.

The merchants listened with great interest. One night three merchants came to me and told me about their secret plan. They planned to sail a ship to Africa, take some natives, and bring them back to Brazil to work on their plantations. They asked me to go with the ship to manage the cargo, and in return they would give me some of the slaves. I agreed to their plan. This was the worst thing I could have done.

Comprehension questions

1. What happens to Xury?
2. In Brazil, Crusoe becomes friends with some rich plantation owners. What does he decide to do?
3. Does Crusoe enjoy the life of a farmer?
4. How does Crusoe get more money?
5. After four years in Brazil, Crusoe is involved in a secret plan to become even richer. What is this plan?

Také mi poslal sluhu, aby mi pomohl. Něco z nákladu jsem prodal a koupil černého otroka a evropského sluhu. Měl jsem všechno, co jsem potřeboval k provozování úspěšné plantáže. Brzy se ze mě stal bohatý pěstitel tabáku. Měl jsem být s takovým pohodlným životem spokojený. Ale byl jsem nenasytý.

Po čtyřech letech života v Brazílii jsem se spřátelil se spoustou obchodníků, kteří se zastavovali v přístavu. Mnohokrát jsem jim vyprávěl o svých dobrodružstvích na pobřeží Afriky. Vysvětlil jsem jim, jak snadné je vyměnit hračky, nože, dokonce i kousky skla za cenné zboží jako zlato, slonovinu a černé otroky.

Obchodníci poslouchali s velkým zaujetím. Jedné noci ke mně přišli tři obchodníci a řekli mi o svém tajném plánu. Plánovali vyslat loď do Afriky, vzít pár domorodců a přivést je do Brazílie, aby pracovali na jejich plantážích. Požádali mě, abych plul na té lodi a staral se o náklad, na oplátku by mi dali pár otroků. Souhlasil jsem s jejich plánem. To byla ta nejhorší věc, kterou jsem mohl udělat.

Chapter 5: I Go On Board in an Unlucky Hour

I told the other merchants to take care of my plantation while I was gone. I wrote a will. If I died on my voyage, I left my plantation to the sea captain who saved my life. On September 1, 1659 I went on board the ship. This was an unlucky hour. It was the same day that I left my mother and father eight years ago.

We had a terrible voyage. Our ship was damaged by storms and the wind blew us in the wrong direction. The captain of the ship checked his instruments and discovered that we were near the Caribbee Islands of Central America.

The wind was still blowing very hard when one of the sailors called, "Land!" and the ship hit sand. We did not know where we were. The waves crashed over the ship and the ship seemed in danger of breaking up. We lowered a small boat into the water and eleven of us began rowing toward shore.

We did not know if the shore was made of rocks or sand and we were afraid our little boat would be smashed, but we rowed as hard as we could. A huge wave crashed against our boat and before we could say, "Oh God!" we all fell into the sea. The waves rolled over my head and I could not breathe. I tried to swim toward shore and the waves smashed me against rocks. Finally the waves washed me up onto dry land.

Cestování

V této knížce se nejčastěji vyskytuje slovo **voyage**, které se používá hlavně při cestování lodí. Pojdme se podívat na další druhy cestování:

Dlouhodobější cesta po zemi se jmenuje **journey**.

Travel je cestování všeobecně a není nutné se z takovéto cesty vracet zpět do výchozího bodu. Je to nepočitatelné podstatné jméno.

Trip je výlet, většinou krátkodobý.

Tour je cestování od místa k místu, navštěvování několika míst a navrácení do místa, odkud jsme vyjeli.

Expedition je cesta skupiny lidí s nějakým určitým cílem.

Excursion je krátký výlet spojený jen se zábavou, bez nějakého výzkumu, jako je to u expedition.

- We had a terrible **voyage**.

Kapitola 5: Nalodím se v nešťastnou hodinu

Řekl jsem ostatním obchodníkům, aby se mi starali o plantáž, zatímco budu pryč. Napsal jsem závět. Pokud bych na své cestě zemřel, nechám svou plantáž kapitánovi, který mi zachránil život. 1. září 1659 jsem vstoupil na palubu lodi. Byla to nešťastná hodina. Byl to ten samý den, co jsem před osmi lety opustil svou matku a otce.

Cesta byla příšerná. Naši loď ničily bouře a vítr nás zavál špatným směrem. Kapitán lodi podle svých přístrojů zjistil, že jsme poblíž Karibských ostrovů ve Střední Americe.

Vítr stále silně foukal, když jeden z námořníků zvolal: „Země!“ a loď narazila na písek. Nevěděli jsme, kde jsme. Vlny stříkaly přes loď a ta byla v nebezpečí, že se rozlomí. Spustili jsme do vody člun a jedenáct z nás začalo veslovat směrem ke břehu.

Nevěděli jsme, jestli je břeh skalnatý nebo písčný a báli jsme se, že náš člun bude rozdrcený, ale veslovali jsme, jak jen to šlo. Velká vlna narazila do našeho člunu a než jsme mohli říct „Dobrý Bože!“, všichni jsme padli do moře. Vlny se mi převálily přes hlavu a já nemohl dýchat. Pokoušel jsem se plavat ke břehu a vlny mě nahnaly na skály. Nakonec mě vlny vyplavily na suchou zem.

Cvičení

Doplňte správné slovo.

1. We decided to take a short _____ to London.
2. Robinson Crusoe's second _____ by a Brazilian boat was even worse than the first one.
3. It's a three-day _____ by bus from Prague to Dublin.
4. Japanese tourists often go on a week _____ to visit all the European capitals.
5. I'm going on an _____ to the North Pole to do research on polar bears there.

I had no warm clothes, no food, and no weapon but a little knife. But I found some fresh water and I had a little tobacco. Soon I climbed into a tree and slept.

Comprehension questions

1. Was Crusoe's voyage to Africa a success?
2. How many sailors paddled away from the ship in a longboat?
3. What happened to the longboat?

Neměl jsem žádné teplé oblečení, žádné jídlo a žádnou zbraň kromě malého nožíku. Ale našel jsem nějakou pitnou vodu a měl jsem trochu tabáku. Brzy jsem vyšplhal na strom a usnul jsem.

Toto je pouze náhled elektronické knihy. Zakoupení její plné verze je možné v elektronickém obchodě společnosti eReading.